

**Nauicula siue speculum fatuoru[m] Prestantissimi
sacraru[m] literaru[m]**

Geiler von Kaysersberg, Johannes

Argentorati, 24. Jan. 1513

78 Supp[re]ssor[um] (Getruckt narre[n]) Nole. Co[n]silijs sanis no[n]
acq[ui]escere: irasci sine ca[m]: lites mercari: tritari irro[n]nabili:
audace[m] esse vel se audacib[us] sociare: pueros no[n] ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70346](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70346)

IVXX Suppressorum

frater sagittas orōnis ad deū/correctōis in subditos/pdicatiōis in sa-
milia: sagittā deniq; laudis vocalis ad deū: z ꝓtritōis in cor tuū: quem
admodū deductū est sup turba. lxxiij. dicta/sagittarioꝝ. Sed ea q̄ po-
nunt infra turba. xvij. die festo diligēter exercere teneris: q̄ facto nul-
lū supesse tps videbis ludēdi. Studeam? frēs hāc fatuoꝝ. lusoꝝ picu-
losissimam fatuitatē declinare: ne quenq; nfm hac ynq; ꝓtingat capa
depēdi. S; rei difficultatē abhorēs forsan impossibile factu arbitra-
beris. Aggredere frat rē semel/bis aut ter: hmoi resistentiā facto stude-
as adhibere: z rei facilitatē satis mirari vix poteris. Rogemus.

Feria. ij. post Inuocavit.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccl̄s. j. Evangelium.

Septuagesimo octava turba stultoꝝ est supstoz (getrucke
narrē) Ipi sunt q̄ circa ꝓssuras nō sapiēter z rōnabilr se ha-
bēt. Q̄ q̄ gradis est hec fatuoꝝ turba: oēs vtiq; mole ꝓmis-
mur pctōꝝ z penaz. Clamat Job: Nō natus de muliere/
breui viues tpe/multis replet miserijs. Et dñs clamat: Venite ad me
oēs q̄ laboratis z onerati estis: z ego reficiā vos. Breuiē oēs nos in
ꝓssuris esse optz in hac vita: btūs q̄ sapiēter z nō insipiēter se hz. Sed
ais: Et q̄o ꝓnt nolis fatui supstsi dinosci? Rūdeo q. xij.

Prima nola est: ꝓsilijis sauis nō acq̄escere. Q̄ in q̄t ꝓssuras multi se
ponūt/qz ꝓsilijis nō acq̄euerūt: ꝓcipue oēs pctōꝝes q̄ dei ꝓsilijis ꝓceptis
fm suā volūtātē z voluptatē vixerūt. De his Prou. j. s;: Desperisti oē
ꝓsilijū meū zc. Ecce nola. Audi ꝓssurā: z ego q̄q; in interitu vōo rides
bo: cū sup vos venerit calamitas.

Secūda nola est: irasci sine causa. Sūt sibijpsi gradis ꝓssura z etiā
alijis q̄ mox sine causa irascunt: quoꝝ fel in ore est instar eq̄ titillabilis:
(Kritzluch) De his Prou. xxvij. Graue est sarū. z onerosa arena: sed tra-
stulti vtroq; grauior. Lyra: Stulus fatū portare ꝓt/s; nō irā alterius
stulti: sol? em sapiēs h ꝓt. i. humilis. Ubi hūilitas/ibi sapia. Due sculs
zelle. i. hūiles se suscipiūt: scutella. i. hūilis: z globi. i. supbi/silr se recipi-
unt z ꝓpatiunt: s; duo globi siue supbi nō ꝓnt fil stare/nec se pati aut
ꝓtingere nisi in ꝓtto/dū se mutuo ꝓtumelijis ꝓūgūt: z tūc mox instar
sꝓberaz abinuicē resiliunt.

R Tertia nola est: lites mercari (vnglück kauffen) Prou. xvj. Vir insa-
piciēs fodit malū: z homo puerfus suscitāt lites. Prohibitū est (si non
fallos) emere lites siue causas alienas: s; z de alijs litigiosis intellige q̄
suis litigijs (fm Aristotelē. ij. ethicoꝝ) sp alijs resistūt z ꝓtriant z li-
milia reportant.

Quarta nola est: tristari irrōnabilr. Dicit btūs Joā. Chrysostō. ad
Stagirijū monachū arreptiū: q̄ ꝓpter nullā aliā causam d; cbisan?
tristari/nisi qz aut ipe aut alius deū offendit. Itaq; q̄cunq; alia de cā

Turba. LXXVIII XXVI

tristat/irrationabilr tristat. Quot sunt sub hac nola: qd no p parvissimis rebz pmit tristitia: q cordi suo aliqn instar molaris supiacet. Dicit Salomon Prouer. xxv. Sicut tinea vestimento z vermis ligno/ ita tristitia viri nocet cordi. Et. j. ij. Thomas ait: q tristitia ex gne suo z no solu pp abundantia sicut cetera passiones nocet vite hominis. Noli q tristitia seculi q morte/ sed ea q fm deū est/ q salutē opat tristari.

Quinta nola est: audacē esse aut audacibz se sociare (Den frey digē/ freien) Plane in multas pssuras se trudūt tales ex stulticia sua/ instar papilionū ignibz tribulationū inuolātes. Audi Ecclesiasticū Eccl. viij. Cū audace nō eas in via/ ne forte grauet mala sua in te: ipe em fm voluntatē suā vadit: z simul cū stulticia ipius pereas.

Sexta nola est: pueros nō vberare. Plane multi sunt q filios suos z filias efficiūt pteruos z sibi onerosos: qz vberibz pepererūt in pueritia. Dicit Sap. Prou. xij. Qui parit vge odit filiū suū (wer die ruot spart) Vide Lxx. Meli⁹ est: p te eū qz p liciorē vberari.

Septima nola est: vicinos molestare. Dicit q iude⁹ dū maledicere voluerit alicui/ optat ei vicinū malū/ z possessiones suas siue totā substantiā in pmpatū pecuniā. Onerosa res est mal⁹/ z solatiofa bon⁹ vicinus. Prou. xxvij. Melior est vicinus iurta/ qz frater pcul.

Octava nola: tolerare calcios arctos: adde z alias vestes. Quā sup pssū sunt hi fatui nemo est q nesciat: pcpue hac tēpestate: cū se incipiāt manicis ita p̄mere z tunicis qz mibil sup: z q calcios aptāt vt digitos pedū misere torqant.

Nona nola est: vino indulgere. Eccl. xxxj. Ne p̄maris in iuuio vino: vinū multū potatū ruinas multas facit.

Decima nola: sua psumere/ z plā qz aratra ferūt sua dilapidare: p alijs fidciubere zc. Qui q̄t pssuras tales pueniūt p paupate/ cui scipfos inuoluūt q̄tidie lurcātes. Glā Eccl. j. Dixi in corde meo: fruar delictijs zc. Et hec afflictio: ecce pssura.

Undecima nola: alijs vxorē enutrire. Sunt q voluntarie exponūt z locāt vxores alijs: q pculdubio fatui z lenones: de qbz intelligit hāc nola lam Philomusus. Sed quēadmodū h fatu⁹ de numero sup̄pssoz sit nō video: cū voluntarie h faciat: z p̄tinet intuitu lucri. Ideo etiā ego intelligo de his/ q suas vxores nimis delicate enutriūt z ornari faciūt z ostētant in choreis/ iuuujs zc. inde vtiqz glāntes: q fit vt ab alijs appetant z stuprent: qd posteaqz incipiūt suspicari/ zelotypi efficiūt: z mirabili p̄munt angustia/ in quā fatui illi sese detruferūt p nimia licētia vxoz. Porro oia onera matrimonij sub hac p̄tineri p̄nt: q q̄t z q̄nta/ nemo nouit nisi q accipit. Intellexerat at ea Petr⁹ cū dixit: Si sic ē cū vxore/ difficile est vxorē ducere. Policra. lib. v. ca. x. Cū Publi⁹ Ciceronius Brecin⁹ (aut si alio pot⁹ d̄r noie) argueret ab amicis/ q vxorē famosam/ castam/ z nobilē repudiaret: r̄ndit: z h socer⁹ quē cernitis/ nou⁹

Ec. iij.

Equitum et scribarum

elegans, et inspectoribus omnibus placens est: sed nemo propter me solum non
uit ubi me premar.

Duodecima nola est: peccata et penas pro eis debitas cognoscere: et non
inde turbari, sed letari et continuare peccata: et future se damnationis eterne pressu
re committere. Plane qui cogitat multitudinem et magnitudinem suorum pecca
torum et penas pro eis debitas/supplicium. scilicet ignis eterni (de quo in euangelio di
ctum est) et adhuc peccata non relinquit sed continuat, se fatuus est: infans
utique, qui habet tam grande onus non a se abicit, ne ipsum ad profundum inferni sup
ponat. Grande nimirum onus peccatorum est, quod celum ipsum sustinere non potuit: sed
angelum secum in infernum usque detrahit. Ipsum est onus de quo **Ps.** Quoniam ini
quitates mee supergressae sunt caput meum: et sicut onus graue grauatae sunt
super me. Hoc onus pro penitentiam veram habet abiciendum est: onus autem miseriae, et
penarum quas merito patimur, cum patientia sufferendum. Monet ad hoc beatus
Paulus: Alter alteri onera portate: et sic adimplebitis legem **Leuitici**.
Inuua primum portare onus peccatorum: tolera eius imperfectiones scilicet et miseriae:
et sis ei adiutorio ut allevietur: hec est lex charitatis. Et tuipe a te abicias
(ut dixi) peccata tua: relinque mundum. Si vis a pressuris liberari, audi dominum:
Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis, et ego reficiam vos. Venite
ad me: relinque mundum et relinque teipsum (gang der welt vnd dein selbs mies
sig/so kumstu auf dem trucken vñ zu ruw) alio nunquam, nec habet nec alibi
Perde te, et inuenies te: non quere quae tua sunt, sed quae dei, et inuenies pacem:
et non antea. Audi habet dominum **Matthaei**: Venite ad me omnes etc. in hoc seculo: et audis
es in futuro seculo in iudicio hodierni euangelij **Matthaei**. Venite benedicti
patris mei, percipite regnum etc. Quod praestet nobis pater, filius et spiritus
sanctus. **AMEN.**

Feria. iij. post Inuocauit.

Stultorum infinitus est numerus. **Ecclusiasticus**. Evangelium.

Septuagesimanona turba stultorum est: equitum et scribarum (reis
oder scribis narrat) Apte iuncti, quia idem negocium et questus: habet pu
blice/illic occulte: habet penna/illic hasta (Der wagt den leib vñ
naf/diser die seel vñ dinten faf) Recte ergo iunguntur. Sed et
in hodierno euangelio (ut audistis) iuncti sunt: et questus scribarum, assimus
latus est a domino Jesu questui raptorum: ait enim: Vos fecistis cam spelucam
latronum. Igitur ego de vtriusque simul tractabo: et in fine questionem quae eorum
melior sit mouebo. Reperio autem nolas septem: quattuor pro me respiciunt equis
tibus: reliqua tres scribas.

Prima igitur nola est percutere (abthrowen) Sunt qui prominent alio se
mala illaturos, aut bona ablaturus, nisi eis aliqua presiterint. Sicut
de vulpe recitat fabulam Beron super Magnificat: quae palumbis
prominabat: quae edoce a passere liberatae sunt: in quem tamen fraudem su
am postea peruertit vulpes, et se vindicauit: ut super habes deductum. **xij.**